

VRIJE PERS IS ESSENTIEEL VOOR OPEN EN DEMOCRATISCHE SAMENLEVINGEN, MAAR NOG STEEDS KENT 61% VAN ALLE LANDEN GEEN VOLLEDIGE PERSVRIJHEID! PRESS NOW ZET ZICH IN VOOR PERSVRIJHEID DOOR ONAFHANKELIJKE MEDIA TE STEUNEN. U OOK? GIRO 7676.

**JAARGANG 8
NR 1, APRIL 2006**

'Geregisseerde' liberalisering in Marokko

Onze programmacoördinator Steven Assies reisde in januari af naar Marokko voor een kort werkbezoek. Hoe staat het medialandschap in Marokko ervoor? Een kort overzicht van de situatie... en de plannen van Press Now.

Doel was o.a. om te informeren naar de mediasituatie, identificeren van nieuwe projecten en het leggen van nieuwe contacten met mediaorganisaties. Julie van Traa, correspondent van Trouw in Marokko, was behulpzaam bij de organisatie van het bezoek en het leggen van contacten.

MEDIALANDSCHAP

Sinds 1999, het jaar waarin koning Mohammed VI zijn vader Hassan II opvolgde, verkeert Marokko in een transitiefase. Onder de nieuwe koning is er een grote stap vooruit gezet naar een vrijere burgermaatschappij. De Marokkaanse pers profiteert van de liberalisatie vooral in vergelijking met de rest van Noord-Afrika en het Midden-Oosten.

Kiosk in Casablanca (foto: Steven Assies)

Het medialandschap in Marokko is relatief klein; er zijn 700 titels waarvan ongeveer 30 regelmatig verschijnen in een totale oplage van maar 300-350.000 op een bevolking van ca. 30 miljoen!

Marokko heeft één staatsomroep met 2 kanalen en een radiostation. Er zijn 2000 journalisten, van wie 25% vrouwen. Wel wordt er via de satelliet naar buitenlandse programma's gekeken en

buitenlandse kranten gelezen.

Maar deze markt is in ontwikkeling. In Marokko wordt echter deze ontwikkeling van een pluriforme pers nauwkeurig geregisseerd door 'het paleis'. Onafhankelijke media zijn toegestaan en de heilige onderwerpen zoals het koningshuis, de Westelijke Sahara en de Islam zijn niet langer taboe. De pers zoekt hierin de grenzen. Niet alle onderwerpen die worden besproken door de media worden door het koningshuis gewaardeerd. 'Nogal eens worden economische middelen ingezet om media te muilkorven zoals intimidatie van adverteerders en enorme boetes, waardoor kranten of tijdschriften zelfs bedreigd worden door sluiting. Ook worden processen wegens smaad ingezet als middel'.

Lees verder op pagina 2 >>

GIRO 7676

3 mei Internationale Dag van de Persvrijheid

"How government spin is killing journalism"

Het thema voor de Internationale Dag van de Persvrijheid is Persvrijheid en Overheidsinvloed. Hieronder in het kort het programma van deze dag (onder voorbehoud):

OPENING

Om 14.00 uur zal Geert-Jan Laan, voorzitter van het Permuseum, de Dag openen. Vervolgens geeft Hans Verploeg (Free Voice/IFJ) een presentatie van het onderzoek naar persvrijheid in ons eigen land en ook daarbuiten en vragen mediaontwikkelingsorganisaties aandacht voor de persvrijheid in het Midden-Oosten en Noord-Afrika.

LEZING

De Persvrijheidslezing 2006 wordt verzorgd door Greg Dyke, oud-directeurgeneraal van de BBC, en nu publicist. Om 16.30 zal Maria Henneman een discussie leiden waarna de dag om 17.00 afgesloten wordt door Kees Schaeppman, voorzitter van de Nederlandse Vereniging van Journalisten.

WAAR

De Internationale Dag van de Persvrijheid zal gehouden worden in het Bibliotheektheater te Rotterdam. Geïnteresseerden kunnen zich aanmelden bij Marijke Snijders via mj.snijders@planet.nl.

CBF-KEUR

Press Now beschikt sinds december 2005 over het CBF-keur. Dit keurmerk bevestigt dat Press Now verantwoord omgaat met donateursgeld. Het CBF is een onafhankelijke stichting die toezicht houdt op het verzamelen van geld voor goede doelen.

CONFERENTIE OVSE

Press Now heeft in juni 2005 samen met het Nederlands Helsinki Comité en het Ministerie van Buitenlandse Zaken een internationale conferentie georganiseerd over de rol van de OVSE in mediaontwikkeling. Hier is een verslag van gemaakt en in een mooi boekwerkje gebonden. Dit boekwerk kunt u op de site van Press Now downloaden (www.pressnow.org) of bestellen bij Press Now, tel: 020 568 2020.

EUROPEAN AGENCY FOR RESTRUCTION TEKENT CONTRACT MET PRESS NOW

PRESS NOW IMPLEMENTEERT EU MEDIASTEUN IN SERVIË.

Het European Agency for Reconstruction (EAR), een onderdeel van de EU, heeft naar aanleiding van een tender vorig jaar het servicecontract voor het uitvoeren van het zogenoemde Media Fund in Servië toegekend aan Press Now. Het Media Fund is drie jaar geleden opgezet door de EAR die grotendeels verantwoordelijk is voor de uitvoering van EU-hulp in Servië en Montenegro.

Voor het programma van 2005-2006 heeft de EU twee miljoen euro toegekend aan onafhankelijke media in Servië. Dit project wordt uitgevoerd tijdens 24 maanden en begint vanaf

1 maart 2006. Een lokaal team van vijf personen zal onder leiding van Nada Josimovic van Press Now voor de uitvoering verantwoordelijk zijn. De 'call for proposals' worden voorbereid en zullen begin mei klaar zijn. Media die objectieve journalistiek beoefenen volgens internationale standaarden, dragen bij aan het proces van democratisering en ontwikkeling. Het algemene doel van het Media Fund is om bij te dragen aan de ontwikkeling van deze media. Specifiek zal het programma zich richten op de kwaliteit van de programmering en onderzoeksjournalistiek alsmede het verbeteren van het journalistieke onderwijs in Servië. •

Donateur worden en/of op de hoogte blijven?

Press Now heeft de steun van donateurs hard nodig. Zonder uw betrokkenheid en financiële bijdragen zijn wij niet in staat om onafhankelijke media te helpen. Steun Press Now, en word donateur! U kunt ons op een structurele manier steunen door middel van een periodieke machtiging. Vul hiervoor uw gegevens in op deze antwoordkaart en stuur die (kosteloos) naar ons toe. U ontvangt dan driemaal per jaar onze nieuwsbrief en/of iedere paar maanden onze (Engelstalige) e-mail-nieuwsbrief. Mocht u iemand anders weten die geïnteresseerd is in ons werk, dan kunt u diegene ook met deze kaart aanmelden; wij sturen hem of haar dan deze nieuwsbrief toe. Bij voorbaat hartelijk dank, ook namens onze partners!

NIEUWE DONATEUR

- JA, IK WIL DONATEUR WORDEN VAN PRESS NOW (Z.O.Z.)
- JA, IK WIL DE NIEUWSBRIEF VAN PRESS NOW ONTVANGEN
- JA, IK WIL GRAAG GEÏNFORMEERD WORDEN VIA E-MAIL

De heer/mevrouw*:

Adres:

Postcode/plaats:

Telefoonnummer:

E-mail:

PRIVATISERING

Commerciële radio en TV zijn pas sinds kort toegestaan. De eerste frequenties worden in het eerste trimester van 2006 toegekend. Deze worden toegekend op basis van de kwaliteit van de aanvragen, maar volgens welke criteria is nog steeds onduidelijk. Het lijkt een aanbeveling om goede banden met het paleis te hebben. Ook wordt er gewerkt aan het opzetten van een systeem van kijkcijfers. De commerciële TV wordt overigens ook uitdrukkelijk gepresenteerd als alternatief en

uitdaging voor de staats televisie die zou moeten moderniseren.

ROL VAN PRESS NOW

Press Now richt zich op versterking van de Arabischstalige onafhankelijke media. Daaraan valt het meest te verbeteren. Bovendien vindt de strijd tussen enerzijds de op Europa gerichte, seculiere tendensen en anderzijds de op de Arabische wereld gerichte gedachte vooral daar plaats.

PLATFORM VOOR DEBAT

In Marokko woedt een hevig debat over de rol van de Islam en de Islam in

de politiek. Press Now wil een bijdrage leveren door de media te ondersteunen als platform voor dat debat. Als eerste stap is er een fonds opgezet; het Fonds voor Bijzondere Journalistieke Projecten. Dat houdt in dat journalisten een projectvoorstel kunnen indienen wat gericht moet zijn op onderzoek en/of reportages waarbij zij onafhankelijk het voorgestelde project kunnen uitvoeren. In april zal door een onafhankelijke jury waarin enkele prominente Marokkaanse mediadeskundigen zitting hebben, besloten worden welke voorstellen ondersteund zullen worden. •

Khatuna Kveselava, hoofd van de nieuwsafdeling van de Georgische Publieke Omroep spreekt de conferentie toe

Azerbeidzjan: Pers wordt beperkt, beboet en bedreigd.

De onafhankelijke pers wordt onderdrukt in Azerbeidzjan. Kritiek op het huidige regime of het bespreekbaar maken van oneerlijke verkiezingen en de corruptie wordt moeilijk gemaakt. Er zijn beperkende maatregelen ingevoerd en er is sprake van smaadcampagnes tegen onafhankelijke media. Maar ook levensbedreigingen en hoge boetes worden niet geschuwd.

COMPROMIS

De enige manier voor de media in Azerbeidzjan om te bestaan is om compromissen te sluiten en kritiek achterwege te laten op de regionale of landelijke overheden.

MISSIE VAN PRESS NOW

Reden voor Press Now om in 2005 drie missies naar Azerbeidzjan te sturen om de mogelijkheden te onderzoeken voor ondersteuning aan media die onafhankelijk willen opereren. Met een groep van journalisten die betrokken zijn bij de lokale NGO Helsinki Citizens' Assembly (hCa) in Bakoe is een plan uitgewerkt voor het opzetten van een trainingsinstituut dat korte, intensieve trainingen verzorgt voor jonge journalisten.

IMPLEMENTATIE

In 2005 is gestart met een succesvolle pilot cursus. Een team van Azerbeidjaanse en Nederlandse journalisten (waaronder Rudie van Meurs, Barend de Ronden en Hans Smits) heeft de trainingen verzorgd. Alle studenten zijn geïnterviewd na afloop, bijvoorbeeld de verslaggever Gültakin die de democratische wijze van de cursus waardeert; 'de leraren waren aardig en niet autoritair zoals op de universiteit. Zij zijn werkelijk enthousiast, ze willen echt de journalistieke professionaliteit verbeteren'.

Succesvolle pilot-cursus leidt in 2006 tot drie cursussen in Bakoe

De 20-jarige Sanan is vierdejaars student journalistiek en denkt 'dat ik meer zelfvertrouwen heb wanneer ik ga solliciteren'. De 24-jarige Sakhavat werkt als journalist en zegt; 'Ik heb veel geleerd namelijk hoe te schrijven vanuit verschillende invalshoeken, hoe informatie te verzamelen en te gebruiken, onderscheiden van verschillende soorten verhalen, voorbereiding etc'.

In 2006 zullen drie nieuwe trainin-

gen van elk drie maanden gehouden worden gericht op in totaal 45 afgestudeerden en jonge journalisten. Doel is om de journalistieke capaciteiten te verbeteren en het introduceren van Europese journalistieke waarden. Na elke training zal er een evaluatie plaatsvinden en eind 2006 zal afgesproken worden met het hCa hoe het project verder voortgezet wordt in 2007. •

Press Now en de Georgische Publieke Omroep organiseren bijeenkomst te Tbilisi:

Op 26 januari vond een conferentie plaats over de rol van de publieke omroep in een multiculturele samenleving. Drie Nederlandse experts, Gerrit-Jan Wolffensperger, Nico Haasbroek en Frans Jennekens, droegen samen met hun Georgische collega's bij aan de discussie en wisselden ervaringen uit.

ONTWIKKELING

Het doel van deze bijeenkomst was om overeenstemming te bereiken over de rol en de functie van de publieke omroep in een multiculturele samenleving. Press Now heeft de Georgische Publieke Omroep advies gegeven over een multiculturele programmering, welke mogelijk ook financieel ondersteund zal worden.

BETROKKEN

Gezien de hevige sneeuwval en de logistieke problemen was de opkomst erg goed te noemen, 70 organisaties waren vertegenwoordigd.

De bijeenkomst werd gesponsord door de Nederlandse Ambassade in Tbilisi en Stichting DOEN!. •

Chechen Society stelt mensenrechtenschendingen aan de orde

Chechenskoye Obshchestvo (Chechen Society) is een onafhankelijke krant uit Tsjetsjenië. Chechenskoye Obshchestvo verschijnt eens per twee weken in een oplage van 3.000 stuks en wordt verspreid in Tsjetsjenië en het nabijgelegen Ingushetië waar zich een grote gemeenschap Tsjetsjeense vluchtelingen bevindt.

KOSTPRIJS

Het probleem is dat Chechenskoye Obshchestvo onder de kostprijs wordt verkocht. Een deel van de oplage wordt zelfs gratis verspreid onder vluchtelingen. Het blad wordt gefinancierd, deels uit de verkoop, deels uit vrijwillige bijdragen. Chechenskoye Obshchestvo wil graag de oplage verhogen en verzocht Press Now om een bijdrage in de drukkosten. De Stichting Beate Oestreicher Friedenswerke heeft dit financieel mogelijk gemaakt. Het project is eind 2005 van start gegaan. Het blad wordt in een oplage van 5.000 stuks gedrukt en verspreid. •

Het publiceert regelmatig over de mensenrechtenschendingen in de regio. Een deel van dit materiaal wordt ook gepubliceerd op de website van Chechenskoye Obshchestvo, deels in het Engels (www.chechensociety.net).

XS4ALL, Amnesty International en Press Now organiseren Weerwoordfestival

Pressnow was op het Weerwoord festival uitgenodigd om een bijdrage te leveren aan het thema Vrijheid van meningsuiting op Internet, dat opgezet is door o.a. XS4ALL en Amnesty International.

Op zaterdag draaide het voornamelijk om het centrale thema van vrijheid van meningsuiting. Press Now-partners Alexander Parfentsov (Wit-Rusland) en Videoletters verzorgden een presentatie over hun werk. Parfentsov vertelde over de situatie van de media en over de verspreiding van het Internet. Videoletters liet zien hoe zij met de website www.videoletters.org mensen in voormalig Joegoslavië, die door de oorlog het contact zijn verloren, met elkaar in contact brengen middels videobrieven. •

De bijeenkomst was erg leuk en interessant. De tweede editie van het WEERWOORD festival bestond uit een uitgebreid programma en bood in vijf dagen gevarieerde manifestaties waarin het woord centraal staat; gesproken, gezongen, verbeeld of verboden.

MACHTIGINGSKAART

IK MACHTIG PRESS NOW OM

- eenmalig
- jaarlijks
- per half jaar
- per kwartaal
- per maand

een bedrag van

€

van mijn rekening af te schrijven.

VERGEET NIET UW ADRESGEGEVENS IN TE VULLEN OP DE VOORZIJDE VAN DEZE BON.

Vragen? Bel ons gerust op 020 568 20 20

U KUNT DEZE BON KOSTELOOS OPSTUREN NAAR:
PRESS NOW, Antwoordnummer 39353, 1090 WC AMSTERDAM

Bank/giro:

Op naam van:

Datum:

Handtekening: